Kőszeg, 1914. szeptember hó 20-án. 38. szám. XXXIV. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

AZ OTTHON szépirodalmi havi műmelléklettel.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona, egyes szám ára 10 fillér.
Vidéki előfizetők a portót külön fizetik.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számítatnak meg.

Mit tehetnek a nők a harcoló katonákért.

— A jótékony nőegyesületek és Vöröskereszt figyelmébe. —

E héten az itthonmaradt férfiak, különösen azok, akik a nőket buzgó jótékonyságuk gyakorlásában támogatják, azon törték a fejüket, miképen lehetne a nőknek azt a dicséretes törekvését hathatósabban előmozditani, hogy a harcba szállt katonáknak a hideg időjárás és éjszakák elviselését türhetőbbé tegyék, megfülésektől megóvják és a honvédelem érdekében harcképességök fentartását biztositsák.

Olvassuk a lapokban, hogy széles ez országban, minden városban összefognak a nők és mindenféle testmelegitő tárgyakat kötnek. Itt minálunk is sok rózsás kacsó fürgén törekszik egy-egy hósapkát, érmelegitőt, haskötőt, nyakvédőt elkésziteni.

Mi férfiak azonban azt tapasztaljuk, hogy ez a munka nem elég gyorsan halad előre s nem is készül oly nagy mennyiségben, mint az egy milliós hadsereg számára kivánatos

Ez érlelte meg azt a gondolatot, hogy miért csak a városiak készitenek ilyen hasznos tárgyat a mi katonáinknak? Hát a falu asszonyai nem tehetnék meg ugyanezt? Nagy tomegeket csak igy lehetne szerezni, — annyi sok ezer, százezer katonának csak igy lehetne a szükséges mennyiséget biztositani.

Ennek csak egy nehézséget állapitották meg. A falu asszonyai, leányai nem értenek az ilyen munkához. Meg kellene őket tanitani. Bizonyára épen olyan szivesen végeznék e munkat fiaink, véreink számára. Azután nem feltétlenül kötöttnek kell lenniök e tárgyaknak, bár ezek melegebbek, tartósabbak, de azért a barchent vagy más hasonló anyagból való is jó. Csak mintát kellene adni belőle s a falun is minden házban akad egy-két jószivü asszony, leány, ki nyomban hozzáfogna a munkához.

Hogy is ne akadna. Hiszen nincs egyetlen ház sem az egész országban, melynek valamely hozzátartozója ne küzdene ott a harc mezején. Meg sokkal több mint a városban. Csak legyen, aki közöttük e mozgalmat kezdeményezi s aki a falut megtanitja.

Ha az ország minden faluja hozzáfog ugyanazzal a lelkesedéssel, amint a harcba induló katonákkal tették, amint a harcból visszatérő sebesülteket annyi szeretettel, annyi jósággal elhalmozták, akkor, és csakis akkor érhetjük el azt, amire a katona szivós kitartására és egészsége fentartására igazán nélkülözhetetlen: a testmelegitő eszközök szükséges milliós mennyiségét, még pedig nagyon rövid idő alatt, ami szintén fontos, mert már is zérón aluli éjszakákat kénytelenek elszenvedni Oroszország zord éghajlatu határán.

Legyen a mi városunk, a mi vidékünk jó példával előljáró uttörő e mozgalom megindításában. Vasmegye egész területéből kerülnek ki a 83-as és 18-as ezredek katonái.

Amit itt elkészitenek, azt mind ezeknek küldjük. Más vármegye asszonyai, leányai, városiak és falusiak egyaránt tegyék ugyanezt. Mindegyiknek van vármegyebeli ezrede, katonája.

Itt a mi vidékünkon Kőszeg város jótékony nőegyletei, a Vöröskereszt önfeláldozó nőtagjai vegyék kezükbe e mozgalmat. Vagy ők utazzák be a falvakat, vagy egy-két falubeli ügyesebb nő jöjjön el ide minden községből s tanitsák s tanulják az egyszerü, az olcsó és gyors melegitő készitését. Nem is kellene minden községet hivni, vagy látogatni. Hiszen mindegyikben van egy hozzáértő közvetitő. Elég ha ezt nyerik meg az érdemes ügynek.

Az egész országra kiható szép példaadás lenne ez, hogy miként lehet e célnak gyorsan és kellő mennyiségben szolgálni. Már pedig ez a fő.

A kőszegi járásnak kb. 60 községe van. A várossal együtt mintegy 3000 háza és legalább 5000 családja. Még a legszegényebb család is elkészit egy-egy tárgyat. Egy pár érmelegitőt, egynyakvédőt, a mi csak 50—60 fillérbe kerül. A jobbmóduak a nagyobb tárgyakat. Azok is csak egy, két három korona áldozatot igényelnek. Nagyobb az az áldozat, amit érettünk hoznak ők, hős fiaink, a haza, a család vitéz védői.

Vegyék pártfogásukba ezt az életrevaló eszmét a mi jótékony egyesületet vezető hölgyeink, a Vöröskereszt védőangyalai. Amint hozzáfognak a többi vármegye is követni fogja őket. Fogjon össze város es falu. Itt és az egész országban. Igy kap hamar egy millió katona elegendő mennyiségü testmelegitőt, egészség- és életfentartó védelmet — a nőktől, kikről a költő is mondja:

„Magyar hölgynek születtél,
Áldd érte sorsodat,
Magyar hölgynek születni
Nagy és szép gondolat!"

Hirek a háboruról.

— Csak hivatalos jelentések. —

A párisi harcterről: A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik 16-án este: A nyugati hareszintéren szerda óta a helyzet változatlan. A harcvonal egyes pontjain a franciák támadásait 15-éről 16-ára virradó éjjel és 16-án visszavertük. A németek egynémely ellentámadása eredményes volt.

A nagy párisi csata. A páris—verduni óriási harcvonalon, melyet Stein tábornok röviden nyugati hareszintérnek szokott nevezni, napok óta folyik az elkeseredett küzdelem a német és francia seregek között. Nem is egy összefüggő harcvonal ez tulajdonképpen, hanem több, de egymagukban is jelentékeny harcvonalak egymás mellé sorakozása, melyek mindegyikében erős seregek állának egymással szemben és mérkőznek egymással már napok óta. Nyugaton, Meaux és Montmirail között kezdődött ez a mérkőzés már majdnem két héttel ezelőtt, nem sokkal ezután beleavatkozott a harcba keleten, Verdunnél a német trónörökös serege s azóta váltakozva a harcvonalnak hol egyik, hol másik, hol pedig több pontján egyszerre van tüzben összesen körülbelül három millió ember. Az utolsó jelentés nem mondja meg, hogy hol folytak ezek a csaták, hol kezdtek a franciák offenzivát és hol válaszoltak erre a németek ellentámadással. Mar megszokhattuk Stein tábornoktól, hogy a folyamatban levő csatákról csak igen röviden számol be és csak a bevégzett munka után ad ki részletesebb jelentést. A berlini lapok egyes magánjelentéseiből mégis jött néhány részlet erről az óriási fontosságu küzdelemről s ezekből a részletekből kétségtelenül az tünik ki, hogy e harcok mérlege eddig a németek javára billen.

Wilson Amerika semlegességéért. Wilson elnök e hó 18-án Washingtonban nagyszabásu beszédet mondott, amelyben óva figyelmeztette Amerika népét, hogy őrizze meg semlegességét. Amerika akkor teljesiti hivatását, ha pártatlan, egyenes és őszinte marad és ha valamennyi hadviselő állam irányában barátságosan viselkedik. Hiszen Amerika népe sok mindenféle népből tömörödött össze, tehát a háboruban álló országok egyike iránt sem szabad különösebb rokonszenvet mutatnia, vagy szenvedélyességet nyilvánitania. Azzal végezte beszédét a köztársaság elnöke, hogy Amerika népe a béke nemzete s pártatlan, hogy alkalmas időpontban közvetithesse a béketárgyalásokat és javaslatokat terjeszthessen elő a béke megkötésére.

Conrad vezerkari fonok fia elesett. Báró Hötzendorfi Conrad Herbert, a vezérkari főnök fia Ravaruskánál elesett. A fiatal hadnagy a 15-ik dragonyosezredben szolgált.

A galiciai csapatok szelleme a legkitünőbb. Teljesen hitelt érdemlő férfiak, akik az északi hadseregünk állapotát közvetlen szemléletből ismerik, egybehangzóan konstatálják, hogy összes csapataink szelleme a legkitünőbb. Mindannyiban erős a tettrekészség és jogos önbizalom, ami természetes is. Hiszen mindannyian fényes haditettekben vettek részt és megverték a velünk szemben álló ellenséget. Nagyon jól tudják, hogy csak a momentán tulerő okozta stratégiai szükség miatt nem eredményezhették ezek a fényes részletes sikerek az orosz sereg általános vereségét és türelmetlenül várják azt a közeledő időpontot, melyben kedvezőbb erőviszonyok között vehetik fel ujra a küzdelmet.

A grodeki csata. A lembergi csatában a grodeki műut mentén és attól délre harcba vett haderőinknek sikerült az ellenséget öt napi heves küzdelem után visszaszoritani, tizezer oroszt elfogni és számos ágyut zsákmányolni. Ez az eredmény azonban nem volt teljeszen kihasználható, mivel északi seregünket Ravaruskánál nagy tulerő fenyegeti és ezenkivül ujabb orosz erők nyomultak ugy a Dankl hadsereg ellen, mint azon hadsereg és a csatatér közötti terü letre. Tekintettel az ellenség nagyon jelentékeny tulerejére, ajánlatos volt a három hét óta majdnem szakadatlanul hősiesen harcoló seregeinket kedvező terepszakaszban gyülekeztetni és a további hadmüveletekre készen tartani.

Porosz-orosz döntő harc. Hindenburg tábornok a Kelet-oroszországi orosz sereget teljesen megverte. Az oroszok visszavonulása mintegy meneküléssé fajult. Hindenburg az ellenség üldözése közben már átlépte a határt és eddig több mint tizezer sebesületlen fogolyról, nyolcvan ágyu, számos gépfegyver, légi és egyéb jármü zsákmányolásáról tett említést. A hadizsákmány nőttön nő. Az orosz hadsereg teljesen szétszórva menekül. Eddig legalább 150 ágyut és 20—30 ezer sebesületlen foglyot veszitett el.

Eddigi eredmenyunk. Hadvezetőségünk kimutatásából kitünik, hogy eddig 41000 orosz és 8000 szerb hadifoglyot szállitottak a Monarchia belső területeire. Eddig 300 tábori ágyut zsákmányoltunk a harcokban. Összefoglalva mindent, kitünik, hogy a mi hadseregünk aktiv módon és a leghősiesebb harcokban számbelileg erősen tulnyomó ellenséggel szemben eredményesen küzdött.

Dankl es Auffenberg csapatai egyesültek a fősereggel. Az elvonulásunk uj hadállásainkba teljesen rendben és az erősen kimerült ellenség által való megzavarás nélkül folyt le. A csapatok a győzelem tudatával vonultak el, 80 ágyut s több mint 10,000 foglyot vittek magukkal. Az uj állásokat stratégiai okokból választották és már el is foglalták. A csapatok szelleme a rossz időjárás daczára kitünő. Dankl és Auffenberg hadseregei egyesültek a főhadsereggel.

Orosz agyuk Budapesten. Kedden reggel Budapestre 25 orosz ágyu érkezett, melynek nagyobbrészét Budapesten, a többit pedig vidéki városokban állitják ki.

Német vezerek kitüntetese. Királyunk Hindenburg tábornoknak a Szent István rend nagykeresztjét, valamint a katonai érdemkeresztet a hadi ékitménynyel adományozta. Ludendorf vezérőrnagyot az elsőosztályu vaskoronarenddel s a hadiékitménnyel tüntette ki Őfelsége.

A hoditott orosz tartományban. Orosz-Lengyelországnak a mi csapatainktól megszállott területéről ezeket irja a Czas: Krakóból Kielcébe menet az országut mellett mindenütt parasztokat és szolgákat látunk orosz katonai egyenruhában, a mint szántanak és békésen dolgoznak. Ebben a kerületben a mozgósitás nem sikerült. Mint a parasztok beszélik, a lenvrzejóban jelentkezett katonakötelesekot a komiszárius elbocsátotta, majd ő maga megszökött és a jelentkezett lengyelek megszabadultak a katonai szolgálat alól. Ezen a vidéken már alig valami emlékeztet a háborura, legfeljebb az őrjáratok a hidak

Leves-kocka Elsőrangu minőség, nagyobb mennyiség jutányos árban kapható. **Glatter Adolf** leveskockagyár Pozsony.

mellett s a lengyel légiók egyes szakaszai, melyek minden irányban átvonulnak. Az aratás itt nagyszerű volt, mindenfelé kocsik mennek élelmiszerekkel Krakó felé. Az orosz uralom eltünt, a határ mellett az egykori orosz őrházakon osztrák-magyar és lengyel jelzések láthatók. Az orosz uralomra emlékeztetnek a rettenetesen rossz utak, melyeknek egy részét a mi csapataink már kijavitottak, hogy csapatszállitásra használhassák. A mikor Szlomniki városkába érkeztem, ott hidászcsapatot találtam, a mely az ottani folyón két hidat vert. A lengyel lakosság lelkesedik a mi csapatainkért és bizik bennük.

Szerbia véglnségben. Szófiából jelentik a Reichspostnak, hogy Szerbia helyzete egyre kétségbeejtőbb. Az éhinség mindig nagyobb méreteket ölt. Bulgária semlegességére való hivatkozással megtagadta az élelmiszerek átvitelét. Szerbiában az egyházközségeket a kormány felszólitotta, hogy készpénzeiket fizessék be.

50.000 korona a hadsegélyzőnek. Csernoch János hercegprimás Tisza István gróf miniszterelnökhöz 50.000 koronát küldött a hadsegélyző hivatal céljaira.

A megsebesült Ernő szászmeiningeni herceg utolsó kivansága. A Maubeugenél megsebesült Ernő szászmeiningeni herceg megsebesülése után a következő sorokat irta be noteszébe: Ne hercegi kriptába temessetek, bátor katonákkal közös sirban akarok nyugodni. Állitsatok föléje egyszerü keresztet, elég ez Németország fiainak.

A csalo Oroszország. A Neue Freie Presse megállapitja, hogy az orosz tulerőnek Galiciára fekvése annyit jelent, hogy Oroszország megcsalta szövetségesét Franciaországot, amidőn azzal áltatta, hogy a mi haderőnket akár a tul erejével is komolyan veszélyeztetheti és igy Németországot sakkban tarthatja. Ez az orosz áltatás nyilvánvalóan ürügy volt francia pénzszerzésre. A Reichspost szerint az orosz tulerőnek haderőink által történt galiciai megkötése az orosz-francia titkos szerződéseket széttépte és ezzel a német osztrák és magyar szövetség feladatainak első részét megoldotta.

Amerika nem ad kölcsönt Franciaországnak. A francia kormány tárgyalt a Morgan-bankházzal százmillió dollár kölcsön ügyében. Briand államtitkár azonban beszüntette a tárgyalást az Unio semlegességére hivatkozva.

Haboru a tengeren. Az egyesült államok megerősitették a Csendes Oczeánon levő flottájukat. Nagy hajórajt inditottak a Filippinákra.

A nemet ostromló sereg helyzete a legkitünőbb. Genfi értesités szerint Párisban bevallják, hogy a német ostromló sereg helyzete Páris körül a legkedvezőbb.

Caillaux megsebesült. A konstantinápolyi Ikdam irja: Caillaux volt francia pézügyminiszter a Páris előtti csaták egyikében megsebesült.

Az angolok Egyptomot feltik. A hágai és koppenhágai német követek közlik, hogy az angolok attól télnek, hogy Törökország megtámadja Egyptomot, ami inkább veszedelmet jelent rájuk, mivel az ötvenezernyi angol csapat nem érkezhetett meg Indiából a kolera és a hindu lázadás miatt.

Az albán fejedelem sógora elesett. Schönburg Ottó herceg főhadnagy, az albán fejedelem sógora elesett a nyugati harctéren.

Az angolok vesztesége. A „Temps" jelenti, hogy az angol segitő hadsereg a legutolsó harcokban tizenötezer halottat és sebesültet veszitett.

Japán előre készült a háborura. Japán julius elején négyszáz repülőgépmotort rendelt gyors szállitási időre. Ez a sikertelen megrendelés fényes bizonyiték arra nézve, hogy Japán már akkor készült a háborura.

A franciák nagy vesztesége. A „Daily Chronicle" haditudósitója a nyugati harctérről Chartres-ből jelenti, hogy a franciák egy ütközetben, melyet ők győzelemnek tüntettek föl, tetemes veszteséget szenvedtek. Egész Páris nagy kórházhoz hasonlit. Hogy a franciák veszteségéről csak megközelitő képet nyujtson, megjegyzi a haditudósító, hogy egyedül Orleánson 7000 sebesültet látott keresztülszállitani.

A délvidékről kiverték a szerb bandákat. A szerb offenziva, amelyik Szlavoniának a Száva parti részeiben mutatkozott, pár nap alatt teljes fiaskóval, csufosan véget ért. A Száván átjött összes szerb csapatok szerdán este teljesen megverve, nagy veszteséggel fordultak vissza Szerbiába. — Azok a határszéli magyar és német lakósok is, akik a szerbek közeledtének hirére északi irányba elhuzódtak, csütörtökön már visszatérhettek rendes lakhelyükre.

Teljes erővel az oroszok ellen. A M. T. I. jelenti: A Morningpost értesülése szerint a németek két hét alatt befejezik a francia hadjáratot és azután nyomban teljes erejükkel az oroszok ellen fordulnak.

Anglia Japántól kért segitséget. A koppenhágai német követség közli hivatalosan: A pekingi német követség hivatalosan jelenti: Japán a kinai kormányt hivatalosan értesitette, hogy Indiában forradalom tört ki. Anglia katonai segitséget kért Japántól India ellen. Japán a következő feltételeket szabta: szabad bevándorlás a csendesoceáni angol birtokokra, 200 millió dollárnyi kölcsön, szabad kéz Kinában. Anglia a feltételeket elfogadta.

A szerbek betörését visszavertük. A szerb csapatok betörése a Szerémségbe az ottani lakosságot a szükségesnél nagyobb mértékben hozta izgalomba. A szerbek első, vasárnapi kisérlete a Száván átkelt divizió teljes megsemmisitésével végződött. Egyszer és mindenkorra hangsulyoznunk kell, hogy a Szerémségben annyi katonánk van, amennyi a szerbek mindennemü támadásának visszaverésére bőven elégséges és hogy a tiz- vagy tizenötezer főnyi szerb csapatok betörései nem tekinthetők másnak, mint nyugtalanitási kisérleteknek és a szerb sereg offenzivájáról ezekkel a támadásokkal kapcsolatban szó sem lehet. Hangsulyoznunk kell, hogy a zimonyi, mitrovicai és rumi hatóságok kifogástalanul működnek és a posta- és távirdaszolgálat zavartalan.

A franciák Páris előtt sulyos vereséget szenvedtek. A „Berliner Tageblatt" haditudósitójának távirata szerint a Páris melletti nyugati harctéren az a hir van elterjedve, hogy a Meaux és Montmireil közti vonalon a francia támadás a franciák véres összehullásával ért véget.

Német méltatás hadseregünkről. A berlini „Norddeutsche Allgemeine Zeitung" jelenti: A „Morgen" haditudósitójának a lembergi harcokról közölt beható ismertetése ez az osztrák-magyar vezérkar hivatalos jelentésének kellemes benyomásairól. Tisztán stratégiai tekintetek késztették a csapatokat arra, hogy olyan állásokba vonuljanak vissza, amelyekben előkészületek történhetnek ujabb operációkra. Ezt az intézkedést nem előzte meg kudarc, sőt ellenkezően, nagyon jelentékeny részleges sikert értek el. Az ellenség nagy számbeli tulsulya és a hetek óta harcban álló osztrák-magyar csapatok tulerőlködése lehetetlenné tette, hogy a nagy kiterjedésü harcvonalon az egyes hadseregeket kitegyék a sulyos következményekkel járható oldaltámadások veszélyének és gondoskodni kellett az egységes operáció biztositásáról. Az oroszok megszokott minta után indulva ismeretes igazságszeretetükkel, bizonyára nagy győzelemmel kürtölték tele a világot. Ez azonban nem változtat azon a megdönthetetlen tényen, hogy a monarchia hadserege a rendkivül sulyos harcokból veretlenül került ki, s ujabb akcióra kész n áll. A háboru kezdete óta tapasztalt torhetetlen hősi harci szellem, amely oly sokszor és oly fényesen bizonyult be, változatlanul fonnáll. Az eddigi fényes eredményekből az a remény meritheto, hogy az osztrák-magyar hadseregek ujból fölveszik a harcot és kiváló hadvezéreikkel kivivják a végleges győzelmet. (M. T. I.)

Hindenburg tábornok beszámolója. Hindenburg tábornok a német császárhoz a következőket táviratozta: A vilnai hadsereg: a II., III., IV. és XX. hadtestek a 3. és 4. tartalék hadosztály, 5. lovashadosztály a mazuri tavak mellett lefolyt ütközetekben és az azokat követő üldözésekben teljesen megveretett. A grodnói tartaléksereg: a XXII. hadtest, a VI. hadtest, a III. szibériai hadtestnek részei a Lyeknél lefolyt külön ütközetben sulyos vereséget szenvedtek. Az ellenséget nagy veszteségek érték halottakban és sebesültekben. A foglyok száma emelkedik, a hadizsákmány rendkivül nagy. A hadseregnek 100 kilométert meghaladó arcvonala mellett egyes részeknek rendkivüli menetteljesitménye 4 nap alatt 150 kilometer. Ily nagy arcvonalon és mélységben lefolyt harcokról egész terjedelemben még nem tehetek jelentést. — Egyes csapattesteink kemény küzdelembe jutottak, veszteségeink mégis csekélyek. A hadsereg az egész vonalon győzelmet aratott, a makacsul ellenálló, de végül mégis menekülő ellenséggel szemben. A hadsereg büszke arra, hogy soraiban küzdött és vérzett egy császári herceg. Hindenburg.

Harom millió ember harca 250 kilometeren. A Tribuna jelentése szerint Páris körül az operációk mult vasárnap kezdődtek és azóta 250 kilométeres frontban állandóan folyamatban vannak. Mindkét oldalról közel másfél millió harcos áll egymással szemben. A német jobbszárny Kluck tábornok vezérlete alatt a Grand Morin völgyében a Marne tól délre megerősitett állást foglalt el. Támaszponja nyugaton Meaux, keleten Vitry. Bülow tábornok serege Vitrytől északra, Hausen tábornagy serege Reims és Ardenne között áll. A két francia hadtest Sezanne től és Vitrytől délre áll. Jobbszárnyunk a Verdun—Toul—Epinal vonalra támaszkodik. A főfronton négy hadtest küzd egymással. French tábornok feladata volt Kluck jobbszárnyát fenyegetni, hogy ennek frontja ellen könnyebb legyen a támadás. Kluck észrevette a tervet, meg akarta erősiteni jobbszárnyát, de párisi csapatok megtámadták, mire a Gauchet és Petit-Morin erődökhöz vonult vissza. Az ágyuszó északkelet felé huzódik. Berlinből érkező hirek szerint a Berliner Tageblatt haditudósitója jelenti, hogy a Páris körüli csaták folyamatban vannak. A Frankfurter Zeitung jelenti, hogy a harc borzasztó komoly. Minden talpalatnyi földet utolsó véreseppig védenek.

Miert óvatos az angol flotta? A „Times" e hó 12-iki számában a vezető cikkében irja: Jellicoe tergernagy az angol birodalomnak mérhetetlen szolgálatot tesz, mikor a nyilt tengertől távol tartja a német flottát. Egy esetleges tengeri csata az angol és a német flotta között megteremtené azt a helyzetet, amelynek előkészitését a német 1900. évi flottatörvény kezdette. Mi győznénk ugyan, de olyan nagy áron, hogy mi egy időre nem lennék a legnagyobb tengeri hatalom.

Lord Curzon nyilt levele a hencegés ellen. Lord Curzon nyilt levelet intéz az angol lapokhoz, hogy ne közöljék a katonák hencegő elbeszéléseit és még kevésbé azokat a dicsekvő cikkeket, amelyekkel eddig tele voltak az ujságok, mert könnyen olyan hit támadhatna, hogy közel van a békekötés. A nyilt levél szerint a döntés a harctéren még messze van és csupán a sivár gazdasági helyzet erlelhetné meg a közvéleményben a vágyat a békekötésre.

A németek előnyben vannak a Paris-verduni vonalon. A német nagy főhadiszállás szeptember 17-én éjjel két órakor feladott táviratban jelenti: Az ütközet nyugaton az Oise és a Maas között végső döntés még mindig nem történt, bizonyos jelek azonban arra vallanak, hogy az ellenség ellenálló ereje kezd megbénulni. A franciák által nagy bravurral megkisérelt áttörés a legszélsőbb német jobbszárnyon a mi csapatainknak minden különösebb erőfeszitése nélkül végül önmagától összeomlott. A német hadsereg középső része lassan, de biztosan hódit tért. A Maas jobbpartján a szélső ponton az ellenségnek Verdunből megkisérelt kirohanását könnyü szerrel visszavetettük.

Szerbiaban behivtak a legfiatalabb korosztályt. A szerb hivatalos lap közli a király rendeletét, a melyet Nisben irt alá és a melyel a hadügyminiszter behivja az 1914. és 1915. évi korosztályokat.

Orosz kém osztrak magyar tiszti egyenruhaban. A „Nova Reforma" közli: 18-án délután öt óra felé Krakkóban a Karmelita-uton levő Bizanc-kávéházban, a mely a város egyik legnépesebb kávéháza, egy osztrák-magyar tiszti egyenruhás kémet sikerült ártalmatlanná tenni. Két deutschmeister-katona hivta fel a hatóság figyelmét s aztán kiderült, hogy a fogás nagyon jó volt. Rábizonyitották az orosz tisztre, hogy orosz kém, nagymennyiségü arany és ezüst rubelt találtak nála.

Lipót Szalvator főherceg agyutüzben. A „N. W. T." sebesült tüzértisztek elbeszélését közli, amelyből az tünik ki, hogy Lipót Szalvátor főherceg, ki mint a tüzérség főfelügyelője az északi harctéren van, hihetetlen mértékben növelte eddig is nagy népszerüségét, a mely őt a hadseregben környezte. A főherceg nem törődik a veszedelemmel és mint sebesült tisztek beszélik, akik a maguk szemével látták, a legnagyobb ellenséges shrapnelltüz közepette nem egyszer ott volt ütegeinél és bámulatos személyes bátorságával még inkább fellelkesitette tüzéreit.

Az egyiptomi forrongás. Genfbe érkezett egyiptomiak beszélik, hogy a kedive unokaöccse, Aziz Hassan herceg az egyiptomi hadsereg több tisztjével mozgalmat inditott Anglia ellen. Az angolok állitólag kinyomozták az összeesküvést, a herceget számüzték, hiveit pedig agyonlőtték.

Megsemmisült a szerb hadsereg hatodrésze. A „N. W. T." tegnapelőtt jelenti, hogy a szerb betörések ellen folytatott akciókkal két szerb seregtestet megsemmisitettünk, az egész szerb sereg egyhatodrészét.

Nem lehet több szerb betörés. A szerbek délvideki betörése az orosz vezérkar parancsára történt. Ez is elárulja, mennyire tájékozatlanok az oroszok haderőnk erőarányainak elosztását illetőleg. A szerb betöréssel szemben fellépő ellenoffenzivánk után minden további szerb betörés kizártnak tekintendő.

Nagy német győzelem. A nagy főhadiszállás pénteken délelőtt csütörtök esti jelentésének kiegészitéseképen a következőket közli: A 13. és 4. francia hadtest és egy további hadosztály részei tegnap Noyentól délre döntő vereséget szenvedtek és öt üteget vesztettek. Csatavonalunk egyes állásai ellen intézett ellenséges támadások véresen összeomlottak. Hasonlóképen visszautasitottuk a francia alpesi vadászok előnyomulását a Vogezek láncolatánál. A Breusch-völgyben a Reims mellett levő Chateau-brimont bevételénél 2500 foglyot ejtettünk. Egyébként nyilt csatában is szintén kerültek foglyok kezeinkbe. Zsákmányoltunk lövegeket is, de ezek száma még nem tekinthető át. A keleti hadsereg a suvalki kormányzóságban folytatja hadműveleteit. Egyes részei Oszovietz vára ellen nyomulnak előre.

Városi ügyek.

3182 914

Hirdetmény

Közzéteszem, hogy a hadbavonult katonák s családjai ügyes-bajos ügyeinek elintézését elvállaltam. Szükség esetén forduljanak bizalommal hozzám.

Kőszeg, 1914. szeptember hó 13-án.

Auguszt János, polgármester h.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XX. t. c. alapján utasittatnak azok a népfölkelésre kötelezettek, akik az 1894., 1893. és 1892. évben születtek (tehát a 20, 21 és 22 évesek) — kivévén azokat, akik önkéntes belépés vagy rendes állitás utján besoroztattak, továbbá azokat, akik a rendes állitás alkalmával „fegyverképtelen"-nek, vagy „törlendő"-nek találtattak, valamint a „nyilvánvalóan alkalmatlanok"-at és azon 1893. és 1892. évi születésueket, akik állitási kötelezettségüknek még nem tettek eleget és igy utóállitandók, — hogy összeirásuk végett a tartózkodási helyök községi elöljáróságánál (városi hatóságnál), f. évi szeptember hó 17-től 23-ig a rendőrkapitányi hivatalban jelentkezzenek. Az összeirtak az elöljáróságnak később közzéteendő rendelkezéséhez képest, az október 1—20-áig terjedő időközben, a tartózkodási hely honvéd kiegészitő parancsnokságához népfölkelési bemutató szemlére fognak elővezettetni s ott alkalmasságukhoz képest osztályoztatni. Az alkalmasok bevonulásuk helye és ideje iránt a bemutató szemlén fognak utasittatni. Azok a népfölkelésre kötelezettek, akik a bevett, vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek papjelöltjei, vagy pedig, akik végzett tanulmányaik alapján a véderőtörvény 21. §-a értelmében az egyévi önkéntesi kedvezményre igénnyel birnának, ebbeli minőségüket a népfölkelési bemutató szemlén azon intézet bizonyitványával tartoznak igazolni, ahol tanulmányaikat végzik, illetőleg végezték. Hasonlóképen alkalmaztatásukat igazolni tartoznak elöljáró hatóságuk, igazgatóságuk, illetve munkásosztag parancsnokságuk által a népfölkelési bemutatási szemle alkalmával azon népfölkelésre kötelezettek akik: a) a pénzügyőrségnél, b) az állami erdészetnél és kozalapoknál állandóan alkalmazva vannak, továbbá c) azok, akik a vasutaknál, posta- és távirda hivataloknál, hajózási vállalatoknál állandóan

hive mozgalmuknak, mivel a magyar ... háziasabbak még ...

forgalmi szolgálatot teljesitenek, vagy ezekhez tartozó gyárakban és műhelyekben tartós alkalmazásban állanak, de a kőszénbánya munkásosztaghoz tartoznak. Aki a behivási parancsnak nem tesz eleget, azt karhatalommal vezetik elő és a törvény teljes szigorával büntetik. Kelt 1914. évi szeptember hóban.

Polgári őrség szervezése.

Kőszeg város polgáraihoz!

Mindenütt az országban a katonai szolgálatra behivott rendőrök helyebe polgári őrség alkult. Itt mindeddig azért nem, mert sikerült e célra népfelkelő kirendeltséget szerezni. Most ezeket is behivták.

Kőszeg város közrendjének a biztositása szükségessé teszi tehát, hogy a mi polgárságunk is vállalkozzék a köz- és vagyonbiztonság érdekében szolgálatot tenni.

Nem kételkedünk, hogy városunk hazafias polgársága, polgári állásra való tekintet nélkül, szintoly lelkesedéssel vállalkozik e közérdekü tisztség teljesitésére, mint azt más városokban tapasztaljuk.

Hogy a szolgálat senkit tulságosan ne terheljen, kivánatos, hogy lehető sokan jelentkezzenek.

A hatóságnak az a szándéka, hogy éjjel és nappal kétóránkinti felváltással ossza be ezen polgárőrségi szolgálatot.

A jelentkezők mint hatósági közegek a városi tanács előtt esküt tesznek és szolgálatukban nemzeti karszalagot viselnek. Működésüket a város krónikájában fogjuk megörökiteni.

Hisszük, hogy e történelmi időben az itthon maradt polgárok is kiveszik részüket a haza és szükebb hazánk, e város szolgálatában.

Jelentkezők sziveskedjenek ma vasárnap és holnap hétfőn déli 12 óráig a polgármesteri hivatalban jelentkezni.

Kőszeg, 1914. szeptember hó 20.

Kőszegi József rendőrkapitány. **Auguszt János** polgármester h.

Helyi hirek.

Niczky Ferenc gróf földbirtokos, tart. honvédfőhadnagy tetemét Oroszországból csütörtökön hozták Kőszegre s innet a városi halottaskocsin Ligvándra vitték, hol ma délben helyezik örök nyugalomra a Niczky grófok sirboltjába. Temetésen részt vesz az ugyanaznap ott átvonuló 18. honvédezred pótszázada.

Hősi halált halt Oroszországban Tegyey Gyula százados, aki egy ideig itt is volt állomáson. A daliás katona és rokonszenves férfiu eleste mély részvétet keltett városunk minden rétegében. Mély meghatottsággal osztozik mindegyikünk a Tegyey-család szomoru gyászában. A Jambrits-családnál nevelkedő kis árva lánykájának magával vitt amulettjével nyugossza örök álmát a sok bravuros hősiességgel harcolt kitünő katona. Emléket megőrzi a hadtörténet.

Sinkovich Feri hadnagyról már megirtuk, hogy Kraszniknál megsebesült. Mert fejsebet kapott, mindjárt akadt olyan hirterjesztő is, aki halála hirét költötte. Csak meg lehetne tudni, ki volt. Alaposan megbüntetné a hatóság. A rokonszenves, hősi harcokat vivott honvédhadnagyot a Mährisch-Osztrau kórházban ápolják. Edes apja, a szombathelyi főszolgabiró, most utazott oda látogatására. Már jobban van és biztosan felgyógyul, hogy ujra kezébe vegye a kőszegi szépek által virágba kötött kardját.

Kórházi katonai parancsnokot helyeztek Kőszegre. E tisztséget Rupprecht Elemér tartalékos huszárhadnagy látja el.

A helybeli polgári iskolához helyeztetett át Knaute Rezső jelenleg miskolczi polgári iskolai tanár. Szivesen köszöntjük földinket, kinek ezzel régi vágya teljesül, a polgári iskola pedig egy kitünő tanerőt nyer benne.

Halalozás. Kórházunkban csütörtökön egy fiatal pap hunyta le szemét örök álomra. Angyal Sándor pecöli születésü 29 éves segédlelkész, akit sulyos betegsége miatt már nyugdijaztak is. Tetemét családja hazaszállittatta Pecölre.

A mi első halottunk. Sok minden hir jár szájról-szájra hős katonáink sorsáról, de megbizni csakis a hivatatos jelentésben lehet. Első ilyen hivatalos hir e héten érkezett táviratilag a hatósághoz. Schranz János utolsó évfolyambeli tartalékos 83-asnak az elhunytát közölte. Egyik galiciai határon lefolyt ütközetben orosz golyó furta át tüdejét s bár biztak felgyógyulásában, de nagyfoku hasmenés gyengitette ellenállóképességét és több napi ápolás után az Oderbergi kórházban hunyt el. Felesége és öt gyermeke siratja, mi pedig városunk első elesett hősét gyászoljuk benne. A 32 éves rokonszenves polgártársunkra mindnyájan emlékezni fognak. A városi zenekarnak volt szárnykürt szolistája, aki igen ügyesen kezelte hangszerét. Mint szőlőmüvelő polgártárs is szorgalmáról s józan életéről volt ismeretes. Oszinte részvéttel áldozunk emlékének. Nevét s hősi halálát örök időkön át megőrzi a városi levéltár krónikája. Messze földben nyugszik a hős katona, de emléke itt él a magyar hazában, szülővárosa polgárainak hálás emlékezetében. A nagy világháboruban részt vett katonáink első hősi áldozata, nyugodjál békében! Polgártársaid szeretete őrködik árvái felett. Nem fogjuk elfelejteni, hogy a hazáért harcoltál, érettünk küzdöttél. Ugy pihenj ott sirodban, hogy gyermekeidért is tetted. Büszkén viselhetik hősi nevedet!

A szombathelyi felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatait csntörtökön tartották meg dr. Falcsik Géza egyetemi tanár, miniszteri biztos jelenlétében. Tizenhét érettségiző között legjobb eredményt érte el Szép Margit, aki a kereskedelmi iskola három évfolyamát két év alatt mindig fényes eredménnyel végezte. A miniszteri biztos nagy elismeréssel nyilatkozott róla. — Ugyanekkor voltak ezen intézetnél a magántanulók vizsgái. Kőszegről Kőszegi István postanövendék tette le jó eredménnyel az első osztály vizsgáját.

Tengerész lett Zins József géplakatos, egykori erdőmesterünk unokája. Önkéntes jelentkezésre most sorozták be s már be is vonult.

A helyőrség utolsó csapatai, a honvéd gyalogezred helybeli pótszázada a bevonult ujoncokkal és a népfölkelő ezred kőszegi zászlóaljának pótszázada ma keltek utra. Gyalog Sopronba menetelnek s ott csatlakoznak az ezredek visszamaradt hasoncsapataihoz. Két nap alatt teszik meg az utat. A honvéd pótszázadot Hofhauser Jenő főhadnagy, a népfölkelő pótszazadot parancsnoka Jambrits Lajos hadnagy vezeti oda.

Kórházunkban a katona-betegek száma e héten csökkent. Kedden és szerdán közel 100 beteg bocsáttatott el gyógyultan vagy otthoni üdülésre néhány heti szabadságot kapott. Jelenleg a betegek száma 93. Jövő héten valószinüleg 300-ra emelkedik.

Sebesült katonakat egyenkinti elszállásolásra akartak itt elhelyezni. A könnyen sebesülteket és a kórházból gyógyultan elbocsátott lábadozókat, hogy a sulyosabb betegeknek a kórházban jusson hely. Polgármesterünk mindent elkövetett, hogy a lakosságot ettől a kellemetlenségtől megóvja. Dacára annak, hogy a szükséges berendezési tárgyakat csak nagyon csekély mennyiségben kapta, a hiányzókat más uton és vásárlás utján szerezte be s most már a Mulató nagy termében 60, az Ujfürdő helyiségben pedig, 40 beteg részére biztositttatott hely. Ez a 100 ágy már ott volt a csipkegyár tágas, világos, hatalmas termében, hol esetleg 150 ágy is elfért volna és az épület előtti tér jó üdülő helye lett volna a betegeknek, de sajátságos, ezt a kitünő férőhelyet elutasitották, mert messze fekszik a többi közkorháztól. Adja Isten, hogy ne legyen rá szükség, de ha kellene igénybe venni, hygiénia szempontjából messze felette áll ez a — korcsmai elhelyezésnek. Tervbe vétetett mindkét felekezeti iskola tantermeinek e célra való felhasználása, de az elnökségek kijelentették, hogy mig elég más alkalmas helyiségek állanak rendelkezésre, kár az oktatás rendjét megzavarni.

Katonai kórházunkban nagy a hiány fehérnemüekben s ez még érezhetőbbé lesz, ha megjön a már a hét elején jelzett nagyobb szállitmánya a lembergi sebesülteknek. Kőszeg város közönségéhez már a multkoriban is azon felhivással fordultunk, hogy fehérnemüek adakozásával kell a katonákon segiteni. Minden egyébbnél ez a legszükségesebb. Mindenki azonnal adhat ilyet. Nem kell venni se. Saját készleteből kiselejtezett, tisztára mosott néhány darabot mindenki adhat. Főleg alsóruha és zoknyi kellene.

Hazatért sebesültek. Katonáink közül könnyü sebesüléssel üdülő szabadságra hazajöttek Bernhardt Antal, Kappel Samu, Kern Nándor 83-asok, Schranc Mihály (az elhunyt Schranc János öccse) a 76-osoktól és Rosner János népfelkelő. Sok érdekes részleteket tudnak elmondani élményeikről. Annyinak mondják, hogy leközlés nélkül is eleget elterjed. Szeretettel köszöntjük őket mint harcedzett katonákat, akik most már annál bátrabban néznek szembe az ellenségnek és ha az Isten is ugy akarja, érdekes élményeik gyüjteményét még érdekesebbekkel fogják szaporitani.

A 83-as és 18-as katonák sebesültjeinek egy része az egeri (csehországi) kórházban vannak. Egy ottani volt kőszegi lakós közölte a rendőrkapitánnyal, hogy a kórház és a közönség nagy szeretettel ápolja őket, mindennel meg vannak elégedve, csakis magyar lapokat óhajtanának olvasni. Számos helybeli adakozó szivességéből egy nagy postacsomaggal küldött nekik budapesti és vármegyei lapokat és jövő héten ujból küld nekik. Akik szivesen adják, küldjék el számukra jövő héten is felesleges ujságlapjaikat a rendőrkapitányi hivatalba.

„Vereskeresztes diszruhában" cimen mult heti számunkban kifogást emeltünk azon tényleg megtörtént eseten, hogy „egy hölgy" az ápolónői vereskeresztes ruhát az utcán, a korzón viselte s ezt a körülményt a vezetőség figyelmébe ajánlottuk. Erre a következő sorokat kaptuk:

E lapban megjelent „vöröskeresztes diszruhában" kezdődő közleményre vonatkozólag megjegyzem, miután a hazafias és nemes ügyért buzgolkodó hölgyek, akikre a megjegyzések tétettek, nem védekezhetnek, hogy nem áll az, hogy az ápolónők a városban sétálnak — azt pedig nem tehetik, hogy a kórházban átöltözködjenek. Hogy a betegápoláshoz nem kell összegyüjteni sem az utca porát, sem a levegő bacillusait, azt ugyan mindenki tudja, talán e bajon ugy lehetne segiteni, ha a cikkező az ápolónőknek egy automobilt állit rendelkezésükre a ki- és bevitelre, mert eddig bizony csak gyalog mehettek ki. Fehér, tiszta, ujra mosott ruhájukat nem feltünésü viszketegségből öltik magukra, hanem azért, mert a tisztaság a kórházi hygienia első feltétele. Tehát kérdezem e lap olvasóit — helyes e ily komoly időkben ilyen nemes, önfeláldozó munkát nevetségessé tenni? Különben is előttem csak az orvos urak véleménye mérvadó és ha az illető hölgyek az orvos urak elismerését ki tudták vivni, akkor a humanus cél eléretett és egyesek külön véleményü kritikája egészen mellékes. Chernel Viktor a v. k. fiókegylet elnöke.

Midőn ezt inkább előzékenységből mint kötelességből közzé tesszük, kijelentjük, hogy teljesen felesleges volt „hölgyeket" védelembe venni, mert mi csak „egy hölgyet" emlitettünk s nem is hisszük, hogy többen is elkövették volna azt a sulyos hibát, mely reméljük, egyáltalában nem fog többé előfordulni, sőt ezt a jóizlés és a közérdek nevében követeljük is. Legnagyobb sajnálatunkra, nem vagyunk azon kellemes helyzetben, hogy a vereskeresztes ruhát már otthon felöltőknek „automobilt" bocsássunk rendelkezésre, de egy jó tanácsot adhatunk: tessék elrendelni, hogy azt a ruhát ott tartsa a kórházban, ott vegye magára, ha nemes hivatását megkezdi és ott helyezze el, ha azt befejezte, annál is inkább, mert az elnök ur is beismeri, hogy ezt az egyedül helyes dolgot „mindenki tudja". Ha tehát „mindenki tudja", automobil hiányán is követni kell és autó nélkül is betartható. Ez elengedhetetlen első és főkövetelménye a betegápolásnak és mert ez nemcsak a betegre való figyelemből igy való, hanem az ápolók családjaira és az egész városra nézve is igen fontos, a fertőzés és annak terjesztésének elháritására. Mi közérdekből tettük kifogásoló és figyelmeztető megjegyzésünket s mint kezdettől fogva a Vereskereszt nemes intézményét s különösen jelenlegi áldásos müködését támogatók, kötelességet teljesitettünk felszólalásunkkal, melyet ha félreértettek is, bennünket elfoglalt álláspontunkban meg nem ingathat.

Szerb foglyokat vittek szerdán délután vasuti állomásunkon át Kaboldról Jakabházára. Lehettek mintegy 60-an. Morozus, sötettekintetü, magábazárt, vad szenvedélyességet visszatükröződő arcokat láttunk. Tizennyolcas népfelkelők őrizete alatt állottak, mégis örültünk, mikor a vonat ezt a sok ellenszenves alakot elmozditotta a pályaudvar területéről. Azt beszélik, hogy azért vitték el Kaboldról, mert velük együtt volt oroszokkal keményen összekülönböztek s testi sértéssel végződött összeütközésük. Külsejük után itélve, elhihető.

Orosz foglyok érkeztek pályaudvarunkra szerdán este 7 órakor. Száztizen voltak, nagyobbára tisztek s főtisztek tiszti szolgáikkal. Kellemes modoru, rokonszenves külsejü szép férfiak, köztük sok daliás alak, akik első percre megnyerték a pályaudvaron egybegyült közönség szimpátiáját. Többen közülük eleg jól beszéltek németül és előadásuk szerint részben Kraszniknál, részben Lublinnál és Lembergnél kerültek fogságba. Galiciai tartózkodásukról sok ellenszenvvel nyilatkoztak, de a magyarok körében jól érzik magukat. Érdeklődtek a Veperd és Kabold közötti távolságról, melyet gyalog kell megtenniök s nagy megelégedettséget fogadták, mikor megtudták, hogy ezt a kis utat is kocsin teszik meg. Bucsuzáskor az egyik németül jól beszélő százados azt mondta: Utközben francia kártyát szereztem, csak legyen eleg pénzes osztrák kamerad a pártihoz, hogy legalább a kártyaasztalnál legyőzzük. Mikor a vonat elindult, barátságos mosollyal integettek a jelenvolt hölgyközönségnek, — csak egy cárábrázatu magas törzstiszt nézett mogorván a kőszegi hegyek felé. Talán stratégiai fontosságukat kutatta.

Ujszülött üdvözölte a hős apát. Bizonyára édesebben hangzott a fülébe minden katonabandánál s más hangszernél. Schlögl Károly tartalékos kraszniki sebesülése után a Baden melletti egyik kórházba került. Felesége Wehofer Erzsébet odasietett férje beteg ágyához, hogy szeretetével ápolja, mert minden egyébről a legnagyszerübb gondozásban és ellátásban volt része. A viszontlátás öröme azután más nagy eseménynek lett — szülője. Az áldott állapotban levő hitves látogatása alkalmával szülte meg gyermekét. Badeni előkelőségek vállalták a komaságot s mikor az uj honpolgárt keresztviz alá tartották, a lábadozó boldog apát automobilon vtték magukkal a templomba s nemes emberbaráti szeretettel sok ajándékkal halmozták el. Az Isten áldja meg őket érte.

A hadbavonultak családjainak járandóságát még most sem utalták ki, habár Kőszeg volt az első, mely a kimutatást beterjesztette. Mindazonáltal a polgármester most már harmadizben 10 korona előleget fizetett ki minden segélyre szorult családnak és ujból megsürgette az elintézést a pénzügyigazgatóságnál, hol most az egész vármegyére kiterjedő segély megállapitó számviteli munka van folyamatban.

Pokeket és szijjártokat hivtak be e héten sürgős hadi szolgálatra. Tizenkét pék Pozsonyba és 3 szijjártó Budapestre vonult, a katonailag ki nem képzettek sorából. Mert a hazát ezek is szolgálhatják munkájukkal s a bevonultak egész lelkesedéssel vonultak e szolgálat teljesitésére.

Kerelem. Hogy a hadba álló 18. és 83-as házi bakáinkat a nemsokára beköszöntő hideg ellen némiképp megvédeni segitsük, felkérjük a közönséget, adjon számukra meleg alsóingeket alsónadrágokat és harisnyákat. Ugyanilyeneket kérünk a helybeli katonai kórházban fekvő sebesültek számára is. Adandók október 15-ig Róth Jenő könyvkereskedésében.

Tüzet jeleztek mult hétfőn kora délután. Rendőr azonnal értesitette a tüzoltóőrséget, de ez azért nem siethetett a vész helyére, mert a városi kocsis felkettőkor vonakodott a lovakat befogni, mivel 4 órára temetésre voltak rendelve. Máshonnét kellett lovakat szerezni. Finom egy városi kocsis. Mintha 4 óráig nem ötször is elszállithatná a város területére a tüzoltószereket. A rendőrtől is furcsa volt, hogy nem alkalmazott karhatalmat. Még idegennek is azonnal kell lovait átengednie, hát még maga a polgárok vagyonbiztonságát őrizni köteles városnak. Ehhez csatlakozott egy másik nagy hiba. A tüzoltóság nem mint mindenkor az első segélytrénnel vonult ki, hanem a motoros fecskendővel. A „Günser" dülőben Schönbauer János gyümölcsösének csinos kis kertiháza gyulladt ki, valószinüleg egy eldobott cigaretta tüzétől és ami fából volt, az porrá is égett, mert mire a tüzoltóság a helyszinére ért, kut hiányán a motorfecskendővel nem boldogult, csakis a gyalog odaérkezett néhány tüzoltó és a kerékpáron odasietett rendőrbiztos földlapátolással fojtotta el a tüzet. A kár jelentéktelen.

hive mozgalmuknak, mivel a ma[illegible]
háziasabbak m[illegible]

Egy szép eszmét pendített meg polgármesterünk a nagy világháboruban résztvett kőszegi harcosok örök emlékére, melyet annak idején elfogadás végett a közgyülés elé fog terjeszteni.

Harminc koronát talált egy gimnazista és Holler Konrád tanár eljuttatta a hatósághoz, mely most jogos gazdáját keresi. Jogos tulajdonosa jelentkezzék a rendőrhatóságnál.

A gazdátlan talált lovat, melyet a lóavatás alkalmával a városi majorban visszahagytak és melynek gazdáját széleskörü nyomozás dacára sem sikerült megtalálni, hétfőn délelőtt adatott el nyilvános árverésen. 263 koronát adtak érte. A költségek levonása utáni összeget az igazolt tulajdonos egy éven belül átveheti a rendőrhatóságnál.

Kérelem a közönséghez Kik lábbadozó sebesült katonákat házi kezelésbe vesznek, szíveskedjenek a polgármesteri hivatalnál jelentkezni.

A hivatalos veszteség-lajstrom a harctéren elesettekről Rónai Frigyes könyvnyomdájában kapható. Megjelent a 12. szám.

Helyreigazitas. A mult heti Vörös Kereszt adomány-kimutatásban Czupy Nina helyett Csupor Nina lett kimutatva, amit ezennel helyreigazitunk.

Vasmegye és a postaforgalom. A posta és távirda igazgatóság közli, hogy Vasvármegyéből Bécsbe és Ausztria többi területére magáncsomagok akadálytalanul küldhetők. Galiciába, Bukovinába és Dalmáciába azonban postacsomagok további intézkedésig most sem küldhetők.

A sebesült katonák részére a következők adományoztak tejet és egyéb dolgot: Bozsok községe 70 liter tejet és tojást, Kőszegszerdahely község 40 liter tejet, Evang. nőegylet 30 liter tejet, Szerdahely község 14—14 liter tejet, Weoros uraság 10 liter tejet, Stúr Lajosné, Albert István Kiscsomote, Grastyán Mihály Szerdahely, Gazdag Jánosné Czák, Bende Orzse Nagycsomote 5—5 liter tejet, Hegedus Odönné Nagycsomote, Abért Istvánné, Weidl Eleonóra, Illés Józsefné Kiscsomote 4—4 liter tejet, Bálnit Regina 3½ liter tejet, Kollósi Margit, Albert Jánosné Czák, Wiszinger Szerdahely, Garaj Istvánné Doroszló 3—3 liter tejet, Abért Ferencné Czák 2½ liter tejet, Albert Józsefné Nagycsomote, Gyomoreyné, Rábl, Hergovits Jánosné, Czeke Gusztáv 2 liter tejet, Benez Fáni, Taraji Jánosné, Grall Julia Olmód, Horváth Józsefné Nemesecső, Gazdag N. Czák, Francsics Szerdahely, Bencze Orzse Doroszló 1½—1½ liter tejet, Koltai László Nagycsomote, Varga Istvánné, Snapol Róza Lukácsháza, Molnár Istvánné Kiscsomote, Óvár Mihályné Nagycsomote, Albert Istvánné Lukácsháza, Prisznyák Józsefné Bozsok, Horváth Józsefné Nemesecső, Török Mihályné Czák, Héra Orzse Czák, Tóth Margit Czák, Kálmán Lajosné, Lajszenbeck Mária, Csuka József, Domján Györgyné Nagycsomote, Nikolics Mihályné Nagycsomote, Tóth Jánosné Czák, Albert Gyuláné Czák, Weiszenbeck Mária Velem, Hollósi Jánosné Czák, Takáts Jánosné Felsőlászló, Abert Jánosné Czák 1—1 liter tejet, Kajtárházné Nemesecső turót, Wisinger Mária Máriamajor 3 liter turót, Abért Jánosné 2 liter turó és tejfelt, Nagy Istvánné Czák tej és lepedő, Deutsch gabonakereskedő vajat, Evang. nőegyesület tejet, Bogoti Lajosné turót, Fuchs Ferencné Doroszló turót, Parajsz Orzse Doroszló tejfelt, özv. Markó Istvánné Seregélyháza sifon, Lendvay Lajosné 3 drb ing, Nagy Mihályné Doroszló turót, Francsits Józsefné és Ávár Mária Bozsok tejfelt, Noisz Mihályné Doroszló és Rigler Istvánné Bozsok turót, szerdahelyi biró kenyeret, babot, tojást, fehérnemut, Geroly Gyuláné Czák 1 liter tejet és tojást, Fekete Jánosné 2 liter turót. Fekete Istvánné vajat, Stiaszny Gyuláné fehérnemut, Grall Julia (Olmód) 1½ liter tejet és vajat, Tóth Mária (Czák) 1 liter tejet és tojást, Kajdar Jánosné Nemesecső, Horváth Gizella Nemesecső, Haramia Orzse Doroszló, Nagy Mihály Doroszló turót.

Amit a király mondott! Könyves Kálmán király hire messze terjedt, mert Magyarországnak tengerpartot szerzett. Hódító utjában az Adriához érve, megálla Fiume város közelébe. Szétnézett a tájon s gyökeret vert lába, amint a Quarnerot maga előtt látta, merengéséről csak akkor tért magához, midőn egy küldöttség járult a királyhoz. Meghódolni jött a város podesztaja, mellette vele jött szépséges leánya, ki mint legbecsesebb termékét a tájnak, aranyszinü italt nyujta a királynak. A király hörpintett, esettintett nyelvével, izlelé a nedüt nagy szakértelmével, azután a serleget fenékig üríté, frissitő hatását minden ize érzé. Kérdezé a király: ez milyen ital volt, mely reá rögtön ily jó hatást gyakorolt? Felelt a podeszta: „Felséges királyunk, borpárlat: cognac ez, melyet itt csinálunk!" Szólt a király: „Mig itt leszünk Fiumében, kapjon ez italból mindegyik vitézem! Könnyen álljuk majd ki az ut fáradalmát, lesz magyar tengerpart s meghódol a dalmát." . . . Kálmán király eme bölcs elrendelése, volt a gyár első nagy magyar rendelése! Fennáll máig a gyár, az „Adriatica", borpároló gyáraknak legnagyobbika! Cognacja azóta leve világhirü, mert frissit, erősit s mindenkép jóizü, s ahogy izlett hajdan Kálmán királyunknak, azóta époly jól izlik mindnyájunknak! S e királyi italt ma bárki ihatja, mert az egész országban mindenütt kaphatja. Saját érdekünkben csak arra ügyeljünk: „Fiumeit" kérjünk és mást el ne vegyünk! Fiumei cognac! Erőt, erélyt adó, csüggedo faradtra éltetőleg ható. Ki valami nagyot akar végbez vinni: Annak csak ebből a cognacból kell inni!

Balatonmelléki borok: szentgyörgyhegyi ó-bor literje 1 K, szigligeti 1913-as 80 filler. Kőszegi udvari és barna malátasör. Kapható: **Maitz József** belvárosi fűszerkereskedésében.

Vidéki hirek.

Főuri nász. A Széchenyi grófi család fényes ünnepélyeket látott gyöngyösapáti kastélyában minden nagyobb külső pompa mellőzésével tartotta meg csütörtökön ifju Széchenyi Rezső gróf esküvőjét elragadóan bájos arájával, Lipthay Zsófia bárónővel, Lipthay Frigyes báró és Lázár Margit grófnő leányával. A vőlegény Széchenyi Rezső gróf és Herberstein Mária grófnő fia, a 9-ik Nádasdy huszárezred hadnagya, jelenben az Autokorpsnál a pozsonyi hadtestparancsnokhoz, Puhalló Pál táborszernagyhoz a csatatérre beosztott, szolgálatot tevő segédtiszt, aki az eredeti terv szerint a menyasszony családjának tátralomnici nyaralójában tartotta volna egybekelését. A közbejött háboru — ugy látszott — hosszabb időre megzavarja a szerető szivek boldogságát. A fegyveres Mars azonban nem üzte távol Ámort sem. A daliás vőlegény oda került az északi harctér legizzóbb talajára, ahol nagy életveszedelmek között szállitva parancsnokát, a gépkocsi nagyobb mértékben megrongálódott s az ifju gróf kisebb zuzódásokat szenvedett. Innen hivatalos megbizással Bécsbe küldetett s pár napi szabadságidejét használta fel az egybekelésre. A bensőséges ünnep a kastély fehérvirágos kastélykápolnájában csendes szentmisével kezdődött, amelyen Wallner József esperes plebános a főuri családot megáldoztatta. A menyasszony szülői reggel auton érkeztek meg birtokukról, a torontáli Lovrinból. A gyülekező násznép tagjai voltak: Erdődy Gyula gróf és Schönfeld György gróf, mint tanuk, Erdődy Gyuláné: Széchenyi Emilia, Erdődy Lajos és Tamás, Lipthay Mária bárónő, a menyasszony huga és Schönfeld Georgina grófnő. Az esketést Mikes János gróf megyéspüspök végezte, aki fenkölt főpásztori intelemmel áldotta meg a bensőséges frigyet.

Uj tartalekos tabori lelkesz. Őfelsége a király Küllős Ede felsőkethelyi adminisztrátort a kőszegi honvédhadkiegészitési kerületi parancsnokság pótartalékában tábori lelkésszé nevezte ki.

Fogoly orosz tisztek a szalonaki várban. Csütörtökön a felsőőri pályaudvarra 140 orosz tiszt érkezett, akiket két hadnagy vezetése mellett 50 népfelkelő őrizett. A tiszteket az állomásról Szalónakra vitték. Az orosz tisztek közt 30 sebesült is volt, akiket kórházba szállitottak.

Ulanus ujoncok Szombathelyen. Pénteken 4000 ulánus ujonc érkezett kiképzés céljából Szombathelyre, kiket részint a laktanyában, részint magánházakban fognak elszállásolni.

Iskolakból — kórházak. A hadvezetőség csütörtökön lefoglalta kórházi célokra a III. ker. községi elemi és a róm. kath. püspöki elemi iskolát s igy mind a püspöki, mint a községi iskolák tanitása abba maradt. Az iskolák vezetősége mindazonáltal fönn akarja tartani a tanitás rendjét és magánházakban uj tantermekről igyekszik gondoskodni.

Ezer sebesült érkezett Szombathelyre. Vasárnap reggel 5 órakor 778 sebesült katona érkezett az északi harctérről a szombathelyi állomásra, a honnét a Vörös Kereszt gárdája a kórházakba szállitotta őket. A vitézek négy napig utaztak. A Grodek és Janow körül vivott nagy csatában sebesültek meg. Hétfőn délelőtt ujabb 293 sebesültet hozott a vonat szintén Grodek alól. A sebesültek között 12 orosz katona is van. A vitézek közül 50 beteget kedden a megyéspüspök répceszentgyörgyi kastélyában berendezett kórházba vittek ki. A Szombathelyen levő sebesültek száma körülbelül 1400.

A soproni ezred hősiessege. Sopronban a következő plakátokat ragasztották ki: Nagy örömmel közlöm Sopron szabad királyi város közönségével a mai napon vett következő értesitést: „Tábori posta. Feladó Puhallo táborszernagy, az 5. hadtest parancsnoka. A szabad királyi város polgármesterének, Sopron. Isten segitsen tovább! Az augusztus 23-iki ütközetben a derék 76. ezred kitüntette magát. Az 6. valamint a 48. ezrednek, a 11-es és 19-es vadászoknak és a kiváló tüzérségnek hősies magaviselete meghozta első győzelmünket. Kérem az önök házi-ezredének ezt az egész hadtest dicsőségére szolgáló magatartását alkalmilag közzétenni. Kiváló tisztelettel 1914. augusztus 26-án. Puhallo, táborszernagy. Ez az elismerés méltó büszkeséggel tölt el minden soproni polgárt. Igaz szivből kivánjuk vitéz fiainknak továbbra is győzelmes sikert. Éljenek a győzelmes hősök. Sopron, 1914. szeptember 9. Töpler Kálmán dr., polgármester.

Átruházott nemesség. A hivatalos lap pénteki száma jelentése szerint a király megengedte, hogy egyházasberzsenyi Berzsenyi Vince Dezső celldomölki ügyvéd magyar nemességét, egyházasberzsenyi előnevét és címerét örökbefogadott fiára, Janosits József Vince műszaki tanácsosra, valamint törvényes utódaira átruházza és hogy Janosits József Vince, valamint törvényes utódai ezután a Berzsenyi-Janosits kettős családnevet használják.

Társas autó kirándulások hetenkint Aspangon keresztül Máriacellbe. Vasár- és ünnepnapokon Taresa-fürdő és Grác. Előjegyzéseket a Dunántuli Automobil Gerage-ba, Szombathely Széll Kálmán-utca 37. intézendők.

Lékáról

elveszett f. hó 13.-án egy barna, oldalt és hason fehéren pettyezett, sima, rövidszőrü, vágott farku német vizsla; amely „Ripp" névre hallgat. A megtalálójától szives értesitést kér **Vanyek Henrik** tanitó.

Róth Sándor bőrkereskedésében
egy tanonc
felvétetik.

Fáj a foga? Műfog kell!
Scharpf Jenő
vizsgázott fogtechnikus mester
segit a bajon.
Szombathely, Erzsébet királyné-utca 7. szám, félemeleten.
Működik délelőtt 8 órától délután 5-ig.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és ágási sebeknél. Adag: kor. —.80.
Horgony-Liniment. Capsici compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hüléseknél, rheumánál, köszvénynél stb.
Üvegje: kor. —.80, 1.40, 2.—.
Horgooy-vas-albuminat-festvény.
Vérszegénységnél és sápkórnál.
Üvegje: kor. 1.40.
Kapható a legtöbb gyógyszertárban vagy közvetlenül beszerezhető
Dr. Richter „Az arany oroszlánhoz" cimzett, gyógyszertárából, Prága I, Elisabethstrasse 5.

Szombathelyi Takarékpénztár
Részvénytársaság
kőszegi fiókja,
Kőszeg, Király-út 6. sz.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg **nettó 4 %-os** kamatozással betéti könyvecskére és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.
Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.
Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra, **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**
Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és eladi tőzsdei megbizatásokat elfogad.
Szelvényeket: költségmentesen beváltj, szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján díjmentesen beszerez.
Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.
Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.
Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamveszteség ellen biztositó.
Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenfele takarékpénztári és banküzleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.
Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**
Szombathely. Alakult: 1837-ben.
Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor.
Takarékbetétek 15 millió koronán felül.
Saját tőkéi 2,250.000 korona.

STOCK-COGNAC MEDICINAL
hivatalos ólomzárral ellátott palackokban mindenütt kapható
CAMIS és STOCK
gőzüzemü gyárából
BARCOLA.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen